

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové, ve věci

žalobce: **P. Š.**
zastoupený advokátem Mgr. Dmitrijem Pavlenkem,
se sídlem Nám. Míru 55, 507 11 Valdice

proti
žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Valdice**
se sídlem Nám. Míru 55, 507 11 Valdice

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2018, o stížnosti žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2018 o stížnosti žalobce, a jemu předcházející rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, o uložení kázeňského trestu, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 16. 3. 2018 žalovaná zamítla stížnost žalobce proti rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, o uložení nepodmíněného kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“ či „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“).
2. Uvedený kázeňský trest byl žalobci uložen za kázeňský přestupek spočívající v tom, že u něj byla při ranní kontrole na cele dne 23. 2. 2018 nalezena varná konvice ETA s „naškvařeným“ sádlem na dně a napečenými zbytky potravin na vnitřní stěně konvice, z čehož žalovaná dovodila, že žalobce užil varnou konvici k jiným než určeným účelům, a to konkrétně k přípravě potravin. Tím měl porušit § 28 odst. 1 ZVTOS, ukládající mimo jiné i povinnost dodržovat stanovený pořádek a kázeň, zachovávat ustanovení vnitřního řádu, a plnit pokyny a příkazy zaměstnanců žalované.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítl zejména nezákonné uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, tzv. „díry“ (dále jen „umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů“). Výslovně uvedl, že *„za jednu ‚megahloupost‘ s elektrickým tepelným spotřebičem typ ETA 6188 mi dali kázeňák důtku dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, a dva dny na to mi dávají za toto samé provinění 5 dní ‚díry‘ do uzavřeného oddělení a to už jsem odseděl.“* Též uvedl, že si v konvici tepelně připravoval preventivní nápoje z cibule a sádla proti nachlazení. Nezákonnost spatřoval v tom, že za stejný přestupek již byl kázeňsky potrestán důtkou z rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802 232 KŘ. Stejnopis tohoto rozhodnutí připojil k žalobě a požádal o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2018 o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů. Zdůraznil, že v jeho případě byla vydána dvě rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, která vychází ze stejného skutkového děje, avšak jimiž byly uloženy dva různé tresty. V rozporu se zásadou *ne bis in idem* tak byl potrestán dvakrát za stejný skutek. Doplnil, že důsledkem pravomocného rozhodnutí věci a projevem zásady *ne bis in idem* je však vznik překážky věci rozhodnuté, neboli *rei iudicatae*, a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2018, jelikož v téže věci předcházelo rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2018.
4. Rovněž namítl, že v rozporu s § 49 odst. 1 ZVTOS nebyl před umístěním do uzavřeného oddělení podroben lékařské prohlídce, že jej umístili nemocného a bez lékařského ošetření, o něž žádal. Vymezil se i vůči tomu, že jej jako nekuřáka umístili do uzavřeného oddělení bez možnosti větrání spolu s vězni, kteří od rána do večera kouřili, že jeden ze spoluvězňů měl žloutenku, a dále že mu nebyl umožněn telefonát advokátovi.
5. V několika podáních označených jako doplnění žaloby dále žalobce upozornil na vyjádření veřejné ochránkyně práv ze dne 12. 6. 2018, která shledala pochybení Věznice Valdice při vydání dvou rozdílných rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jedno kázeňské provinění. Rozporoval také spáchání kázeňského přestupku s tím, že se ve skutečnosti nejednalo o varnou konvici, nýbrž o fritézu, k níž mu nebyl předán návod, a tudíž nevěděl, že je pouze na vodu. Navrhl důkaz výpisem elektrických spotřebičů na

jeho cele v době zaslání nového elektrického spotřebiče a telefonním záznamem dokládajícím, že mu manželka měla zaslat fritézu, nikoli varnou konvici na vodu.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná zrekapitulovala skutkový stav a zdůraznila, že žalobce nepodal žalobu proti rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Doplnila, že o této stížnosti bylo v souladu se zákonem rozhodnuto dne 16. 3. 2018, a to jejím zamítnutím.
7. Podle žalované byl žalobci v řízení vedeném pod č. j. VS-29695/ČJ-2018-8032232-KŘ, o užití rychlovarné konvice k jiným než určeným účelům, uložen pouze jeden kázeňský trest, a to umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů. K namítanému uložení dvou kázeňských trestů uvedla, že žalobce požádal dne 9. 3. 2018, při vyhlášení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů, po ústním vyhlášení o nahlédnutí do spisu, a přitom došlo k záměně dokumentů. Namísto vyhlášeného rozhodnutí žalobce podepsal původně zpracovaný koncept tohoto rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018, týkající se uložení důtky. Tato skutečnost byla zjištěna až později při kompletaci spisu, načež byl žalobce vyzván k podpisu originálu vyhlášeného rozhodnutí o umístění do uzavřeného oddílu na 5 dnů. Původní koncept rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018 o důtce žalobce nevrátil. Podle žalované tedy došlo pouze k administrativnímu nedopatření, neboť omylem vydala koncept rozhodnutí místo jeho definitivního znění, a k porušení zásady *ne bis in idem* ani principu *rei iudicatae* nedošlo. Ve svém vyjádření rovněž poukázala na zprávu veřejné ochránkyně práv ze dne 12. 6. 2018, č. j. KVOP-19309/2018, s tím, že se veřejná ochránkyně práv ztotožnila se stanoviskem žalované, podle něhož práva žalobce v této věci nebyla porušena.
8. Tvrzení žalobce, že nevěděl, že se jednalo o varnou konvici, považovala za výmluvy vedené snahou vyhnout se kázeňskému trestu. Odkázala na odůvodnění rozhodnutí o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů a uvedla, že kázeňský přestupek byl jednoznačně prokázán.
9. S ohledem na shora uvedené důvody žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Repliká žalobce

10. Žalobce v reakci na vyjádření žalované zaslal soudu několik podání, v nichž opětovně rozporoval spáchání kázeňského provinění. Zopakoval, že mu manželka zaslala fritézu, nikoli varnou konvici, a fritézu mu byla následně vyměněna za varnou konvici, a v tomto směru zopakoval i návrhy na provedení důkazů.
11. Ve svých podáních současně uváděl řadu stížností na chování žalované, s napadeným rozhodnutím nesouvisejících. Konkrétně žalobcovy výtky směřovaly vůči zadržování léků ve věznici, neošetření fraktury žebra, neumožnění přijetí balíčku, vykradení obsahu balíčku a zadržování dopisů od jeho manželky. Tímto směrem navrhoval vést též další dokazování.

V. Duplika žalované

12. Žalovaná v reakci na žalobcovu repliku a jeho další podání zdůraznila, že na jedné straně žalobce sám hovoří o varné konvici, na druhé straně však uvádí, že se jednalo o fritézu. Doplnila, že žalobci byla dne 6. 11. 2017 na základě jeho žádosti předána varná konvice,

kteřá byla téhož dne podrobena revizní prohlídce. Zdůraznila, že žalobce byl při jejím předání poučen o způsobu jejího používání. Jiná varná konvice než předmětná ETA typ 6188 nebyla žalobci vydána a skutečnost, že druhá varná konvice neexistovala, vyplývá i z evidenční karty věci ponechaných žalobci, která je kontinuálně vedena od 20. 4. 2017.

VI. Skutkové a právní závěry krajského soudu

13. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu. Rozsah soudního přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť byly splněny podmínky § 76 odst. 1 s. ř. s. pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení bez jednání. Jednalo se tedy o případ, kdy zákon stanoví, že soud rozhoduje o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 2 s. ř. s.).
14. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.

Skutkový stav věci:

15. Žalobce předložil soudu spolu s žalobou i stejnopis rozhodnutí žalované, konkrétně vychovatele Ing. P. Z., ze dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, jímž byl žalobci uložen kázeňský trest důtky podle § 46 odst. 3 písm. a) ZVTOS. Kázeňský přestupek, za nějž byla důtka uložena, je vymezen následovně: *„Dne 23. 2. 2018 v 6:55 h na oddělu „C“, na cele č. 208 byla provedena kontrola pořádku. Provedenou kontrolou vrchním asistentem pprap. M. P., za přítomnosti ZVOVT npor. Bc. R. P. a speciálního pedagoga Mgr. L. K. byla u odsouzeného P. Š. nalezena varná konvice ETA typ 6188, kterou má zapsánu v evidenční kartě osobních věcí. Bližším ohledáním bylo zjištěno, že ve varné konvici je u dna naškvařeno cca 1 cm sádla a na vnitřní stěně konvice jsou patrné napečené zbytky potravin. Odsouzený Š. tím, že varnou konvici ETA typ 6188 užil k jiným účelům než je určena, a to k přípravě potravin, ke smažení, porušil ustanovení § 28 odst. 1 z. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, neboť odsouzený je povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku.“* V rozhodnutí se uvádí, že žalobce dosud nebyl kázeňsky trestán, respektive že byl pouze jednou řešen výchovným pohovorem. Uvedené rozhodnutí je datováno dnem 7. 3. 2018, je podepsáno vychovatelem Ing. P. Z. i žalobcem, a obsahuje též razítko Věznice Valdice.
16. Dále žalobce přiložil k žalobě rozhodnutí žalované, konkrétně vychovatele Ing. P. Z., ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS. Kázeňský přestupek, za nějž bylo umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů uloženo, je vymezen následovně: *„Dne 23. 2. 2018 v 6:55 h na oddělu „C“, byla na cele č. 208 provedena kontrola. Při této byla u odsouzeného P. Š. nalezena varná konvice ETA typ 6188, kterou má zapsánu v evidenční kartě osobních věcí. Bližším ohledáním bylo zjištěno, že ve varné konvici je u dna naškvařeno cca 1 cm sádla a na vnitřní stěně konvice jsou patrné napečené zbytky potravin. Odsouzený Š. tím, že varnou konvici ETA typ 6188 užil k jiným účelům než je určena, a to k přípravě potravin, ke smažení, porušil ustanovení § 28 odst. 1 z. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, neboť odsouzený je povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň,*

povinnost zachovávat ustanovení vnitřního řádu, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, s nimiž přichází do styku.“ V tomto rozhodnutí se uvádí, že žalobce byl doposud trestán v jednom případě, a to důtkou ze dne 2. 3. 2018. Uvedené rozhodnutí je datováno dnem 9. 3. 2018 a podepsáno pouze žalobcem. Podpis vychovatele Ing. P. Z. na rozhodnutí chybí, a chybí na něm i razítko Věznice Valdice.

17. Soudní spis obsahuje dále zprávu veřejné ochránkyně práv ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. 1536/2018/VOP/JM, č. j. KVOP-19309/2018, v níž veřejná ochránkyně práv dospěla k závěru, že Věznice Valdice pochybila při vydání dvou rozdílných rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jedno kázeňské provinění. Podle veřejné ochránkyně práv byl žalobci za uvedené kázeňské provinění uložen pouze jeden kázeňský trest a kázeňské řízení proběhlo v souladu se zásadou *ne bis in idem*, tj. došlo pouze k administrativnímu pochybení věznice, která žalobci omylem vydala koncept rozhodnutí namísto jeho definitivního znění, které mu vydala vzápětí.
18. Z kázeňského spisu dále soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:
19. Rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, o uložení kázeňského trestu důtky podle § 46 odst. 3 písm. a) ZVTOS, ani koncept tohoto rozhodnutí kázeňský spis neobsahuje. Kázeňský spis se nezmiňuje ani o vyhotovení tohoto rozhodnutí o uložení důtky či o jeho následném nahrazení rozhodnutím o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů. O konceptu rozhodnutí, jímž byla žalobci uložena důtka, není v kázeňském spise zmínky.
20. Kázeňský spis obsahuje rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018, konkrétně vychovatele Ing. P. Z., č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, kterým byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS. Kázeňský přestupek, za nějž byl tento kázeňský trest uložen, je vymezen následovně: *„Dne 23. 2. 2018 v 6:55 h na oddílu „C“, byla na cele č. 208 provedena kontrola. Při této byla u odsouzeného P. Š. nalezena varná konvice ETA typ 6188, kterou má zapsanu v evidenční kartě osobních věcí. Bližším ohledáním bylo zjištěno, že ve varné konvici je u dna naškvařeno cca 1 cm sádla a na vnitřní stěně konvice jsou patrné napečené zbytky potravin. Odsouzený Š. tím, že varnou konvici ETA typ 6188 užil k jiným účelům než je určena, a to k přípravě potravin, ke smažení, porušil ustanovení § 28 odst. 1 z. č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, neboť odsouzený je povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, povinnost zachovávat ustanovení vnitřního řádu, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, s nimiž přichází do styku.“* Rozhodnutí obsahuje podpis vychovatele Ing. P. Z. spolu s razítkem Věznice Valdice.
21. V kázeňském spisu se dále nachází stížnost žalobce datována dnem 11. 3. 2018 a určená řediteli Věznice Valdice. V ní si žalobce stěžuje na potrestání důtkou ze dne 7. 3. 2018 pod č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, a na opětovné potrestání 5 dny „díry“ pod č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ. Uvedenou stížnost zamítl speciální pedagog Mgr. P. K. rozhodnutím ze dne 16. 3. 2018.
22. Součástí kázeňského spisu je dále žalobcova žádost ze dne 11. 10. 2017 o povolení k zaslání varné konvice 0,5 l na celu a souhlasné stanovisko k této žádosti, evidenční karta věcí ponechaných žalobci, z níž vyplývá, že žalobci byl ponechán jediný elektrický spotřebič, a to „VK – ETA typ 6188“, fotografie, na nichž je patrná stříbrná varná konvice zn. ETA, typ 6188, záznam o kázeňském přestupku ze dne 23. 2. 2018 a úřední záznamy o podání vysvětlení speciálního pedagoga Mgr. L. K. a komisaře npor. R. P. Ti

shodně popsali nález předmětné varné konvice s „naškvářeným“ sádlem a napečenými zbytky potravin u žalobce na cele dne 23. 2. 2018 v ranních hodinách.

Právní stav věci:

23. Úvodem lze konstatovat, že není rozhodné, pokud žalobce napadl žalobou rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, nikoli rozhodnutí ze dne 16. 3. 2018, jímž byla stížnost proti prve uvedenému rozhodnutí zamítnuta.
24. Podle § 52 odst. 4 věta první ZVTOS přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h) a rozhodnutí o zabránění věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku.
25. Citované ustanovení výslovně hovoří o soudním přezkumu „rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h)“, nikoli o soudním přezkumu rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Ačkoli toto ustanovení současně stanoví, že se lze soudního přezkumu domáhat za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, bylo by přílišným formalismem upřít žalobci soudní ochranu jen z důvodu, že neoznačil jako předmět řízení rozhodnutí o jím podané stížnosti, když se řídil výslovnou dikcí ustanovení § 52 odst. 4 ZVTOS a označil za předmět soudního přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.
26. Soudní řád správní jako zvláštní právní předpis jednoznačně stanoví, že žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni (§ 69 s. ř. s.), přičemž z ustanovení § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s. vyplývá, že podmínkou přípustnosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je předchozí vyčerpání řádných opravných prostředků. V projednávané věci přitom nebylo sporu o tom, že žalobce před podáním žaloby vyčerpal v řízení před žalovaným správním orgánem řádné opravné prostředky, neboť podal proti rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018 o uložení kázeňského trestu včasnou stížnost ve smyslu § 52 odst. 1 ZVTOS. O stížnosti rozhodl v souladu s § 52 odst. 3 ZVTOS k tomu zmocněný zaměstnanec žalované tak, že ji zamítl rozhodnutím ze dne 16. 3. 2018. Soudu tedy nic nebránilo zabývat se žalobou meritorně.
27. Před samotným vypořádáním žalobních námitek soud předesílá, že se nezabýval výtkami, které se netýkaly uložení kázeňského trestu, nýbrž nesouvisející problematiky, a to způsobu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici a obecně zacházení s žalobcem ve věznici. Žalobce totiž učinil předmětem soudního přezkumu právě rozhodnutí o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů, a proto se soud v rozsahu žalobních námitek zabýval tím, zda rozhodnutím o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu zasáhla žalovaná nezákonným způsobem do veřejných subjektivních práv žalobce. Žalobce byl též v průběhu řízení písemně soudem upozorněn na to, aby se ve svých podáních označených jako doplnění žaloby zaměřil pouze na předmět soudního řízení - na rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018 o uložení kázeňského trestu, a aby se nevěnoval jiným, přímo nesouvisejícím otázkám. Soud se tedy nezabýval následným výkonem kázeňského trestu (zda žalobce byl umístěn v uzavřeném oddělení spolu s kuřáky či s nemocnými, zda mu bylo dovoleno zatelefonovat advokátovi) ani průběhem vydávání poštovních zásilek či poskytováním zdravotní péče a léků ve věznici. Tyto výtky totiž s napadeným rozhodnutím nesouvisejí. V této oblasti soud odkazuje žalobce na státní zastupitelství, které ze zákona

- vykonává dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává trest odnětí svobody (srov. § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů).
28. V projednávané věci je klíčové, zda byl žalobce za předmětný kázeňský přestupek spočívající v použití varné konvice k jiným než určeným účelům (k přípravě potravin) již jednou kázeňsky potrestán, a to uložením důtky.
29. Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu (§ 46 odst. 1 ZVTOS). Za kázeňský přestupek lze odsouzenému uložit kázeňský trest, a to jen jeden (§ 46 odst. 2, § 47 odst. 2 ZVTOS).
30. Kázeňské tresty jsou vyjmenovány v § 46 odst. 3 ZVTOS; patří mezi ně důtka uvedená pod písm. a) tohoto ustanovení, jakož i umístění do uzavřeného oddílu až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, uvedené pod písm. f) téhož ustanovení.
31. Řízení o kázeňském přestupku je upraveno v zákoně o výkonu trestu odnětí svobody a na základě § 76 odst. 1 ZVTOS se na ně nevztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
32. Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu musí být oznámeno osobě, jíž se týká, a jelikož zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit. Oznámení nastane doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí (§ 76 odst. 2 a 3 ZVTOS, ve spojení s § 52 odst. 1 ZVTOS).
33. Žalobce uvedl, že byl za daný kázeňský přestupek již potrestán kázeňským trestem důtky z rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, a toto rozhodnutí, které obsahuje podpis vychovatele Ing. P. Z. i razítko Věznice Valdice, soudu také předložil. Žalovaná soudu potvrdila, že toto rozhodnutí žalobci vydala, avšak označila to za administrativní pochybení s tím, že šlo o pouhý koncept rozhodnutí ve věci. Tímto rozhodnutím podle žalované bylo až rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018, č. j. VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, jímž byl žalobci za totožný přestupek uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů.
34. Soud odmítá, aby rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, které bylo odsouzenému oznámeno doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí v souladu s § 76 odst. 2, odst. 3 ZVTOS, a obsahuje i úřední razítko a podpisy pověřeného pracovníka žalované i odsouzeného, bylo považováno za pouhý koncept rozhodnutí o kázeňském trestu. Koncept rozhodnutí ve věci nevykazuje všechny formální znaky správního rozhodnutí, není podepsán a orazítkován a předán k podpisu obviněnému z kázeňského přestupku tak, jako tomu bylo v projednávané věci, jak žalovaná ve svém vyjádření potvrdila.
35. Ačkoli zákon o výkonu trestu odnětí svobody vylučuje použití správního řádu na řízení o kázeňském přestupku, vztahují se na toto řízení základní zásady činnosti správních orgánů definované ve správním řádu. Tyto zásady jsou na činnost žalované, která vystupuje ve vztahu k osobám ve výkonu trestu jako specifický správní orgán, aplikovatelné s ohledem na § 177 správního řádu. Podle tohoto ustanovení se zásady

uvedené v § 2 až 8 správního řádu použijí i v případě, že zvláštní předpis (zde zákon o výkonu trestu odnětí svobody) stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám neobsahuje úpravu odpovídající těmto zásadám (srov. obdobně Stanovisko veřejného ochránce práv - ombudsmana ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 6313/2012/VOP/MS).

36. Zásada *ne bis in idem*, podle níž nikdo nemůže být dvakrát potrestán pro tentýž skutek, je použitelná pro správní trestání, kam spadá řízení o kázeňském přestupku. Předpokladem uplatnění zásady *ne bis in idem* je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44). O tom, že totožnost skutku je dána, není v projednávané věci sporu. Rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018 o uložení kázeňského trestu důtky i rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018 o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 5 dnů, se týkají stejného skutkového děje. Tato skutečnost vyplývá z citace skutkových vět daných rozhodnutí (shora body 15, 16 a 20 odůvodnění rozsudku).
37. Platnost zásady *ne bis in idem*, která obecně platí v řízení před správními orgány, lze dovodit z principu materiální právní moci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2005, č. j. 2 Afs 206/2004-65, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 12. 1993, č. j. 6 A 146/92 - 24). Pod tzv. materiální právní mocí lze rozumět zejména vlastnost rozhodnutí znamenající nezměnitelnost a nezrušitelnost právní situace určené tímto rozhodnutím. Materiální právní moc vytváří překážku nového rozhodování za podmínky, že jde o tutéž věc a téhož účastníka. Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku, zásada *ne bis in idem* platí bez ohledu na to, zda procesní předpis zakáz dvojího projednání téže věci explicitně stanoví. Je jedním ze základních principů rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob jak soudy, tak i správními orgány, a bylo by možné se od ní odchýlit jen v případě, že by to stanovil výslovně zákon (pokud by taková právní úprava byla ústavně konformní). Pokud správní řád v § 48 odst. 2 stanoví, že přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou, jde jen o výslovnou úpravu odpovídající v teorii i soudní praxi nezpochybňovanému principu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2005, č. j. 2 Afs 206/2004-65).
38. Použitelnost zásady *ne bis in idem* v kázeňském řízení vyplývá i ze zakotvení této zásady v ústavním pořádku České republiky pro oblast trestání (srov. čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod). Uvedený závěr koresponduje i s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2009, č. j. 6 As 44/2008-142, který ukládá správním soudům přihlížet k porušení zásady *ne bis in idem* z úřední povinnosti, a podle něhož „[z]ásada *ne bis in idem* obsažená v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod v oblasti správního trestání se prosazuje jako zásada vůdčí ve vztahu k zásadě dispozitivní i k zásadě přezkumu správních rozhodnutí podle skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).“ S těmito závěry se zdejší soud zcela ztotožňuje.
39. V daném případě prokazatelně došlo k oznámení rozhodnutí o uložení kázeňského trestu důtky doručením písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Jelikož proti tomuto rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2018, č. j. VS-29695-6/ČJ-2018-802232-KŘ, nebyla podána do 3 dnů ode dne jeho oznámení stížnost, nabylo uvedené rozhodnutí v úterý 13. 3. 2018 právní moci. Jako pravomocné správní rozhodnutí již vytvářelo překážku novému rozhodování za podmínky, že jde o tutéž věc a téhož účastníka. Proto nemohlo

být znovu o tomtéž kázeňském přestupku žalobce rozhodnuto. Rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018 o vině a trestu za kázeňský přestupek žalobce vytváří překážku *rei iudicatae* a rozhodnutí ze dne 9. 3. 2018, VS-29695-7/ČJ-2018-802232-KŘ, ani navazující rozhodnutí ze dne 16. 3. 2018 o stížnosti proti tomuto rozhodnutí, nemohou obstát, a jako nezákonná proto musí být zrušena.

40. Soud tak za dané situace musel postupovat podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., a uvedená rozhodnutí žalované **zrušit pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé**, neboť žalovaná porušila v řízení o kázeňském přestupku obecné právní zásady *ne bis in idem* a *rei iudicatae* a opětovně rozhodla o uložení kázeňského trestu za týž skutek. Na základě § 78 odst. 4 s. ř. s. soudu nezbyvá než vrátit věc žalované k dalšímu řízení, v němž je však žalovaná povinna respektovat právní názor vyslovený krajským soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy skutečnost, že rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018 o vině a trestu za kázeňský přestupek žalobce již v projednávaném případě vytvořilo překážku věci pravomocně rozhodnuté (*rei iudicatae*).
41. S ohledem na existenci pravomocného rozhodnutí o vině žalobce za kázeňský přestupek se soud již nezabýval námitkami, jimiž žalobce rozporoval spáchání tohoto přestupku. Lze jen dodat, že sám žalobce si byl dobře vědom, že se dopustil kázeňského přestupku, protože v žalobě zpočátku uvedl, že si „v konvici“ (nikoli fritéze) připravoval preventivní nápoje z cibule a sádla proti nachlazení. Soud by dále nemohl shledat opodstatněnou ani žalobní námitku o uložení kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení v rozporu se zákonem z důvodu, že žalobce nebyl podroben lékařské prohlídce. Zákon o výkonu trestu odnětí svobody totiž ve vztahu k tomuto kázeňskému trestu dle § 46 odst. 3 písm. f) nestanoví, že je nezbytné předchozí posouzení lékaře. Předchozí posouzení lékaře zákon ukládá ve vztahu k jiným kázeňským trestům, a to ke kázeňskému trestu umístění do uzavřeného oddílu podle § 46 odst. 3 písm. g) ZVTOS a samovazby podle § 46 odst. 3 písm. h) ZVTOS (§ 49 odst. 1 ZVTOS).

V. Náklady řízení

42. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle obsahu soudního spisu úspěšnému žalobci žádné náklady řízení nevznikly, neboť žalobce byl v tomto řízení zcela osvobozen od soudních poplatků a byl mu též ustanoven zástupce z řad advokátů, jehož odměnu a hotové výdaje platí stát. Proto bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. září 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu